

ARHIVAALIDE KATALOOGIMISJUHEND (MARC21)**SISUKORD**

<u>Sissejuhatus</u>	2
<u>Sierra püsipikkusväljad</u>	3
MARC21 püsipikkusväljad (<u>Leader/Marker</u> , <u>006</u> , <u>007</u> , <u>008</u>)	5
Kontrollnumbrite ja koodide väljad (<u>040</u> , <u>041</u>)	13
<u>Andmeväljad</u>	14
Põhipealdise väljad (<u>100</u> , <u>110</u> , <u>111</u>)	14
Pealkirjaväljad (<u>245</u> , <u>246</u>)	16
Ilmumisandmete ja füüsilise kirjelduse väljad (<u>260</u> , <u>300</u>)	19
Materjali organiseerimise kirjeldus (<u>351</u>)	22
Seeriaandmed (<u>440</u> , <u>490</u>)	23
Märkuseväljad (<u>500</u> , <u>502</u> , <u>505</u> , <u>506</u> , <u>520</u> , <u>525</u> , <u>530</u> , <u>541</u> , <u>544</u> , <u>545</u> , <u>546</u> , <u>561</u> , <u>581</u>)	24
Märksõnaväljad (<u>600</u> , <u>610</u> , <u>611</u> , <u>630</u> , <u>teised 6xx väljad</u>)	33
Täiendkirje väljad (<u>700</u> , <u>710</u> , <u>711</u> , <u>740</u> , <u>752</u>)	37
Lingiväljad (<u>773</u> , <u>774</u>)	42
Elektronilise asukoha ja juurdepääsu väljad (<u>856</u>)	43
Info kirjeldaja kohta (<u>9XX</u>)	44
LISAD. Kirjenäited	
<u>Näide 1. Arhiiv (võrgujuurdepääsuga)</u>	45
<u>Näide 2. Säilik</u>	47
<u>Näide 3. Säilik</u>	48
<u>Näide 4. Arhivaal (võrgujuurdepääsuga)</u>	49

SISSEJUHATUS**Sisukord**

Käesolev juhendmaterjal on mõeldud arhiivide, säilikute ja arhivaalide *de visu* kirjeldamiseks ELNET konsortsiumi liikmesraamatukogudes. Kirjeldamise tasandid on arhiiv, sari, allsari, säilik, arhivaal.

Juhendi koostamise aluseks on rahvusvahelised kirjereeglid ISBD, (ISAD(G)-General International Standard Archival Description), kataloogimisreeglid AACR2 ja bibliokirje vorming MARC21, millele on lisatud täpsustavaid märkusi, selgitusi, juhiseid ja näiteid, mis tuginevad Eesti kataloogimispraktikale ja ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete tööühma otsustele.

Juhul, kui kõiki vajaminevaid andmeid ei saa allpool toodud väljadele mahutada (erilaadide kirjeldamine, mis kuuluvad arhiivifondidesse), tuleb kasutada ka teisi MARC21 välju ja teisi kataloogimisjuhendeid <http://www.elnet.ee/index.php/e-kataloog-ester/juhendmaterjalid>.

Täieliku MARC21 originaalversiooni leiab aadressilt <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>

Lühendid ja tähistused:

- K korratav väli või alamväli
- MK mittekorratav väli või alamväli
- # tähistab tühikut, kirjesse seda tähist mitte sisestada!
- SP Sierra püspikkusväli
- SE sundelement
- RB rahvusbibliograafia

NB! Sierras ei sisestata kirjesse alamvälja |a tähist, kui väli algab selle alamväljaga. Juhendis toodud alamvälja |a tähised on illustratiivse tähendusega. Kui alamväli |a on väljal muul kui esimesel kohal, siis sisestatakse vastav tähis ka kirjesse.

SIERRA PÜSIPIKKUSVÄLJAD (SP)

[Sisukord](#)

KEEL LANG	<i>Teaviku põhikeele kood</i>	KAT PÄEV CAT DATE	<i>Kataloogimise kuupäev</i>	KIRJE LIIK BCODE3	<i>Kirje staatus kataloogis</i>
SKIP	<i>0-9 Mittearvestatavate sümbolite arv</i>	BIB TASAND BIB LVL	<i>Kirje tasand</i>	RIIK COUNTRY	<i>Teaviku ilmumismaa kood</i>
ASUKOHT LOCATION	<i>Asukoha kood</i>	LAAD MAT TYPE	<i>Teaviku laad</i>		

KEEL teaviku põhikeele kood

Sama kood 008/Language ja vajadusel [041](#) alamväli ja Allikaks [MARC Code List for Languages](#).

KAT PÄEV kataloogimise kuupäev täiskirje tegemisel

Sama kood 008/Date ent

- t tänane kuupäev
- c avab kalendri
- b puhastab välja

KIRJE LIIK kirje staatus elektronkataloogis

- varjamata kirje
- c varjatud / nähtamatu tellimiskirje
- d kustutatud kirje
- k kiirkirje
- n varjatud kirje / nähtamatu kirje
(võib olla varjatud mitmetel põhjustel töö käigus)
- y üliõpilastööd (*leidumusega tervikteosed, ka võrguväljaanded*)

SKIP – järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv.

- Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), ka kirjavahemärgid.
- SKIP peab vastama välja [245 II](#) indikaatori väärtusele
- NB! Kuna Sierra muudab SKIPi väärtust automaatselt, tuleb enne kirje sulgemist alati kontrollida, et Sierra SKIP ja [245 II](#) indikaator oleksid vastavuses

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

BIB TASE kirje tasand (= Marker / BIB LEVL)

- c kogum (arhiiv)
- g URL kogum
- d kogumi osa (sari, säilik või arhivaal)
- h URL kogumi osa
- m monograafia
- k URL monograafia

LAAD

- Laad üldreeglina: „h“-käsikiri, ka siis, kui arhiiv või säilik sisaldab segamaterjali: käsikirjad, ajalehelõiked, trükised, fotod.
- Kui säilik sisaldab ainult fotosid, siis on laadiks „m“-foto.
- Kui säilik sisaldab mõnda muud erilaadi, siis vastava laadi kood. Erilaadide puhul kasuta vastava laadi MARC21 juhendit <http://www.elnet.ee/index.php/e-kataloog-ester/juhendmaterjalid>

- a raamat (= Marker / REC TYPE a)
- h käsikiri** (*käsitsi, kirjutusmasinaga või arvutis kirjutatud*)
(= Marker / REC TYPE t)
- g pisitrükis (= Marker / REC TYPE a)
- b ajakiri
- c ajaleht
- e jätkväljaanne
- j kaart
- k noot
- l originaalkunst (raamatuillustratsioonide originaalid, eksliibrised, graafilised lehed, joonistused, maalid, ka 3-mõõtmelised kunstiteosed jm)
- m foto (ka slaidid)
- s piltrükis (plakatid, postkaardid, reproduktsioonid (ka reprobe mapid) jm)
- o film, video
- y ese**

RIIK teaviku ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood.

Sama kood 008/Country.

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

NB! Teaviku ilmumismaa kood riikide **praeguse** territoriaalse jaotuse järgi.

ASUKOHT nimetust omava raamatukogu kood (näit. rr, mm, yy, oo jt)

Sisestatakse uue bibliokirje loomisel. Kui bibliokirje on teise raamatukogu poolt juba loodud, siis seda koodi ei muudeta. Olemasoleva koodi muudab ära vastav programm süsteemis (kood *multi*).

MARC21 PÜSIPIKKUSVÄLJAD

[Sisukord](#)

MARKER (LEADER)

[Sisukord](#)

24-positsiooniline kontrollväli, millest osa genereerib süsteem

Avab CTRL+R

REC LENGTH		REC STAT	<i>Kirje staatus</i>	REC TYPE	<i>Kirje tüüp</i>
BIB LEVL	<i>Bibliogr. tasand</i>	ARC CTRL	<i>Kontrolli tüüp</i>	CHAR ENC	<i>Märgi kodeering</i>
IND CNT		SFLD CNT		BASE ADDRESS	
ENC LEVL	<i>Katal. tasand</i>	CAT FORM	<i>Katal. standard</i>	MULTI-PART	<i>Mitmeosalise väljaande kirje tasand</i>
LEN FIELD		LEN START		LEN IMPL	
UNDEFINE					

Katoloogija poolt täidetavad positsioonid:

REC STAT kirje staatus (Leader/05)

NB! Ühe raamatukogu piires parandusi tehes kirje staatust ei muudeta.

n uus kirje

REC TYPE kirje tüüp (Leader/06)

a tekstteavik

p segamaterjalid (erinevad laadid – käsikirjad, fotod, helisalvestised jm)

r kolmemõõtmelised objektid

t käsikirjaline tekstteavik (käsitsi, kirjutusmasinaga või arvutis kirjutatud)

BIB LEVL bibliograafiline tasand (Leader/07)

c kogum (arhiiv)

d kogumi osa (sari, säilik või arhivaal)

m monograafia

ARC CTRL kontrolli tüüp (Leader/08)

ilma erilise kontrollita

a arhiivikontroll

CHAR ENC märgikodeering (Leader/09)

a UCS/Unicode

ENC LEVL kataloogimistasand (Leader/17)# **täielik kirje, de visu**

4 keskmise tasandi kirje

7 lühikirje (ISBD miinimumtasand)

z mittekohaldatav

CAT FORM kataloogimisstandard (Leader/18)# **mitte ISBD**

i ISBD

MULTIPART RESOURCE RECORD LEVEL – mitmeosalise väljaande kirje tasand (Leader/19)# **ei määratleta või mitterakendatav**

a komplekt

b iseseisva pealkirjaga osa

c sõltuvpealkirjaga osa

006

Sisukord

Väli täidetakse võrgujuurdepääsuga väljaande ja e-väljaande kirjes.

Lisatakse alati:

006 m | d | (sõltuvalt sisust võib muutuda faili tüübi kood 'd')

Avab CTRL+R

Type Code	m	Undefine		Audience	
FormItem		Undefine		File Type	
Undefine		Govt Pub		Undefine	

Kasutatakse koos [Sierra püsipikkusvälja BIB TASE](#) koodiga, mis vastab kirje tasandile võrgujuurdepääsuga kirjetel. See tähendab, et kirjeldatakse võrguteavikut, või arhivaali kirjesse on lisatud väli 856, mille kaudu võimaldatakse juurdepääs täielikule või osalisele täistekstile.

NB! Osaliseks täistekstiks ei loeta seda, kui võrgu kaudu on kättesaadav üksnes väljaande juurde kuuluv irdlisa (ka siis mitte, kui see on digiteeritud).

Type code teaviku vorm (006/00)**m** arvutifail/elektroniline teavik

Undefined määratlemata positsioon (006/01-04) jääb tühjaks
Audience sihtkasutajaskond (006/05) tähistada püstkriipsuga |

FormItem teaviku vorm (006/06)

pole teada

| ei määratleta

Undefined määratlemata positsioon (006/07-08) jääb tühjaks

File type arvutifaili tüüp (006/09)

c kujutislikud andmed (*illustratsioon teavikus on olulise informatiivse väärtusega, sisaldades jooniseid, pilte, fotosid jne. Näit. fotoalbum, värvimise raamat, koomiks*)

d dokument (valdavalt tekstilised andmed)

e bibliograafilised andmed

z muu

Undefined määratlemata positsioon (006/10) jääb tühjaks

Govt pub ametlik väljaanne (006/11) tähistada püstkriipsuga |

Undefined määratlemata positsioon (006/12) jääb tühjaks

007

[Sisukord](#)

VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA TEAVIK

Lisatakse alati:

cr |n| || || || || || ||

Avab CTRL+R

(selleks, et tekiksid teaviku vormile vastavad lahtrid, tuleb kõigepealt määrata Mat Catg, seejärel väli sulgeda ja uuesti CTRL+R-i abil avada)

Mat Catg	c	Spec Mat	r	Undefined	
Color		Dimens	n	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)
r kaugpöördus (*võrguressursid*)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks**
Color värving (007/03) **tähistada püstkriipsuga |**

Dimens mõõtmed (007/04)
n mitterakendatav (*võrguressursid*)

Sound heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |**
Image Bit (007/06-08) **tähistada 3 püstkriipsuga |||**
File Fmt (007/09) **tähistada püstkriipsuga |**
QA Targt (007/10) **tähistada püstkriipsuga |**
Ant/srce (007/11) **tähistada püstkriipsuga |**
Lvl Comp (007/12) **tähistada püstkriipsuga |**
RfmtQual (007/13) **tähistada püstkriipsuga |**

008

[Sisukord](#)

40-positsiooniline kontrollväli:

- positsioonid 00-17 ja 35-39 on ühesugused kõigile teavikulaadidele
- positsioonid 18-34 määratletud vastavalt teaviku laadile positsioonis **REC TYPE** – kirje tüüp (Leader/06)
- Osa positsioone võib jääda täitmata ja tähistatakse püstkriipsuga (|).

Avab CTRL+R

Tekstteavikud – REC TYPE kirje tüüp (Leader/06) = t või a

Date Ent		Dat Type		Date One	
Date Two		Country		Undefine	
Illustr2		Illustr3		Illustr4	
Audience		FormItem		Content1	
Content2		Content3		Content4	
Govt Pub		Conf Pub		Festsch	
Index		Undefine		Lit Form	
Biog		Language		Modified	
Cat Srce					

Segamaterjalid - REC TYPE kirje tüüp (Leader/06) = p

Date Ent		Dat Type		Date One	
Date Two		Country		Undefined	
FormItem		Undefined		Language	
Modified		Cat Srce			

Kolmemõõtmelised objektid - REC TYPE kirje tüüp (Leader/06) = r

Date Ent		Dat Type		Date One	
Date Two		Country		Run Time	
Undefined		Audience		Undefined	
Govt Pub		FormItem		Undefined	
Type Mat		Techniq		Language	
Modified		Cat Srce			

Date ent kataloogimise kuupäev (008/00-05) **Alati täita!**

Kuupäev sisestatakse kujul *aakkpp* – 160501 = 1. mai 2016

Seda kuupäeva hiljem enam ei muudeta (ka kopeerkataloogimisel mitte).

Date Type ilmumisaasta tüüp väljadel Date One ja Date Two (008/06)

Date One esimene ilmumisaasta (008/07-10). *Seotud väljaga* [260](#)

Date Two teine ilmumisaasta (008/11-14). *Seotud väljaga* [260](#)

e täpsustatud kuupäev: DateOne on aastaarv ja DateTwo on kuupäev kujul *kkpp*

NÄITED

008/07-10 1898

008/11-14 0920

260 ## |c20. september 1898

008/07-10 1977

008/11-14 05##

260 ## |cMai 1977

i kogumit hõlmavad aastaarvud; kui hõlmab üht aastat, korrata DateOne ja DateTwo sama aastaarvu

NÄITED

008/07-10 1765

008/11-14 1770

260 ## |c1765-1770

008/07-10 1928
008/11-14 1928
260 ## |c1928

- k kogumi põhiosa hõlmavad aastaarvud; kui hõlmab üht aastat, korrata DateOne ja DateTwo sama aastaarvu
- n aastaarvud teadmata: nii Date One kui ka Date Two kujul *uuuu*; [260](#)|c puudub
- q küsitav aasta: täpne aasta teadmata, teada on vaid võimalik aastate vahemik. Date One on varaseim võimalik ilmumisaasta ja Date Two hiliseim võimalik ilmumisaasta

NÄITED

008/07-10 1898
008/11-14 1900
260 ## |c[vahemikus 1898-1900] → *ESTERis kuvab viimase aastaarvu*

- s üks teatud või tõenäoline ilmumisaasta: DateOne on täidetud ja DateTwo on tühi
- u kui osa aastaarvust on teadmata, kirjutatakse teadmata kohtadele **u**.

NÄITED

008/07-10 1898
008/11-14 #####
260 ## |c1898

008/07-10 19uu
260 ## |c[19--?]

Country ilmumismaa (008/15-17) **Alati täita!**

Esimesel kohal oleva ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood riikide **praeguse** territoriaalse jaotuse järgi. Teadaolevalt vale ilmumiskoha puhul märgitakse ilmumismaa koodiks tegeliku ilmumismaa kood.

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

er Eesti Vabariik
err ENSV (1940-1991 incl)
*NB! Kui on vaja valida, siis eelistada hilisemat koodi **er***

gw Saksamaa
ru Venemaa
vp erinevad kohad

xx ilmumiskoht teadmata
 xxu USA
 xxc Kanada
 xxk UK
 NB! USA, Kanada ja UK puhul osariike ei märgi.

Illustr illustratsioonid (008/18-21 Books)

illustratsioonid puuduvad
 | ei määratleta

Audience sihtgrupp (008/22 Books) **tähistada püstkriipsuga |**

Form Itm teaviku vorm (008/23 Books)

Määratleb teaviku füüsilise vormi

mitte ükski järgnevaist
 a mikrofilm
 b mikrofilišš (diamikrokaart)
 c epimikrokaart
 f Braille'i kirjas raamatud
 r tavatrükise reproduktsioon (nt fotokoopia, valguskoopia)
 s elektrooniline

Contents sisu (008/24-27 Books) **tähist. 4 püstkriipsuga ||||**

Govt pub valitsusasutuse väljaanne (008/28) **tähist. püstkriipsuga |**

Conf Pub konverentsiväljaanne (008/29 Books) **tähist. püstkriipsuga |**

Festsch pühendusteos (008/30 Books) **tähistada püstkriipsuga |**

Index register (008/31) **tähistada püstkriipsuga |**

Undefine määratlemata positsioon (008/32Books) **jääb tühjaks**

Lit Form kirjandusžanr (008/33 Books) **tähistada püstkriipsuga |**

Biog biograafiline info (008/34 Books) **tähistada püstkriipsuga |**

Language teose põhikeel (008/35-37)

Sama kood Sierra püsipikkusväljal ja vajadusel [041](#) alamväljal |a.

Allikaks [MARC Code List for Languages.](#)

- Kui ei ole keelelist kuju, **pannakse zxx** (no linguistic content).
- Kui teavikus on rohkem kui kuus keelt, näidatakse väljal 008/35-37 põhikeele või esimese keele kood ja väljal [041](#) esitatakse eraldi põhikeele kood ning ülejäänud keeli koondav kood **mul**.
- Kui määratlemata, siis on kood **und** (undetermined).

NÄIDE

008/35-37 ger

041 0# |ager|amul → rohkem kui 6 keelt

Modified kirje tähestiku teisendamine (008/38)

 # tähestikku ei ole teisendatud

o latiniseeritud

Cat Srce kirje loonud asutuse tüüp (008/39) **Alati täita!**

Näitab originaalkirje (ka kaardil, kui see transkribeeritakse) loonud asutuse tüüpi. Seotud väljaga [040](#), mis sisaldab konkreetsete asutuste koode.

riiklik (üleriigiline) bibliograafiaasutus (nt rahvusraamatukogu)

c teised ELNETi raamatukogud

Run Time esituse kestus (008/18-20) **tähistada 3 püstkriipsuga |||**

Type Mat visuaalteaviku tüüp (008/33)

a originaalkunst

b kombineeritud teavik

c kunstiteose reproduktsioon

d dioraam

f diafilm

g mäng

i pilt (N: fotod, postkaardid, plakatid jms.)

k trükigraafika (vase-, puulõige jms.)

l tehniline joonis

n arvjoonis

o *flash card*

p mikroskoobi slaid

q mudel

r *realia* (N: skulptuurid jm. 3-mõõtmelised esemed ja objektid)

s slaid

t transparentpilt

w mänguasi

z muu

Techniq tehnika (008/34) **tähistada püstkriipsuga |**

KONTROLLNUMBRITE JA KOODIDE VÄLJAD[Sisukord](#)**040 KATALOOGIMISKOHT (MK) SE**[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

- |a originaalkataloogija – see, kes esimesena kataloogib (MK)
- |b kataloogimiskeel – alati eesti keel (est) (MK)
- |c arvutiloetava kirje koostaja (MK)
- |d kirjet muutnud asutus (ka kopeerkataloogimisel) (K)

ELNET raamatukogude koode vt. [siit](#).**NÄITED****040 ## |aErTUR|best|cErTUR|dErTLUAR|dErTUR****041 KEELEKOODID (K)**[Sisukord](#)

Seotud keelekoodiga Sierra püsipikkusväljal ja väljal 008. Mitme keele puhul esimene keelekood on sama, mis Sierra püsipikkus-väljal ja väljal 008.

Keelemärkus väljal [546](#).

Iga keelekood kirjutatakse eraldi alamväljale korrates püstkriipsu ja alamvälja tähist.

Keelekoode kasutatakse, kui:

- arhiivi, säiliku, arhivaali tekst on rohkem kui ühes keeles
- tõlketeoste puhul
- kokkuvõte, lisad, eessõna jne. on teises keeles

Kui arhiivis, säilikus või arhivaalis on tekste enam kui 6 keeles, kasutatakse koodi **mul**, millele eelneb põhipealkirja keele kood. Kui üks neist on eesti keel, siis kasutada **est|amul** (SP, 008 = est). MARC21 keelekoodide tabelis puuduvate keelte puhul kasutada ISO koode.

I indikaator

- 0 originaalteos, ei sisalda tõlget (*sh. ka kui kokkuvõte, sisukord, irdlisa on teises keeles*)
- 1 tõlketeos või sisaldab tõlget (*näit. rööptekstiga teos*)

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a põhiteksti keel (kuni 6 keelt) (K)
- |b kokkuvõtte keel (**I indikaator 0**) (K)
- |f sisukorra keel (**I indikaator 0**) (K)
- |g irdlisa keel (**I indikaator 0**) (K)
- |h originaali ja/või vahendusteksti keel (**I indikaator 1**) (K)

NÄITED

041 0#	aest aeng bger	tekst eesti ja inglise keeles, kokkuvõte saksa keeles
041 0#	ager amul	tekst saksa keeles, teoses veel üle kuue keele
041 1#	aest bger hund	teaviku tekst eesti keeles, kokkuvõte saksa keeles, info originaalkeele kohta puudub

ANDMEVÄLJAD[Sisukord](#)**100 ISIKUNIMI PEALDISENA (MK)**[Sisukord](#)

Nimed esitatakse eestikeelsel või vastaval rahvuskeelsel normeeritud kujul. Kontrollida nimepealdisi registrist, vajadusel normida. Rolle ei märgita.

I indikaator

- 0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid, muud sõnad (K)
- |d nimega seotud daatumid (MK)

NÄITED**100 1#** |aLotman, Juri,|d1922-1993**100 0#** |aCaroline Amalie,|cTaani kuninganna,|d1796-1881

- 100** 1# |aMelanchthon, Philipp, |cpseud., |d1497-1560
100 0# |aBenedictus |bXIV, |craavst, |d1675-1758
100 1# |aВольтер, |cpсевд., |d1694-1778 (kirillitsas kirjutatud vene nimele
 puhul alamväljal |c nimega seotud sõnad kirjutatakse alati vene keeles,
 alamväljal |d daatumiga seotud sõnad eesti keeles
100 0# |aПлиний, |cмладший, |d61(62)-u.113

Võõrkeelsed kirjad kirjeldatakse eesti keeles. Erandina näidatakse venekeelsete kirjade puhul väljal [700](#) nime venekeelne kuju koos tüüppealkirjaga **Письмо/Письма**.

NÄITED

- 100** 1# |aŽukovski, Vassili, |d1783-1852
 245 10 |a6 kirja Karl Morgensternile / |cJoukoffsky
 546 ## |aPrantsuse keeles
 700 1# |aMorgenstern, Karl, |d1770-1852, |eadressaat
- 100** 1# |aBazilevski, Ivan, |d1898-1989
 245 10 |aKirjad Jelizaveta Hoerschelmannile
 546 ## |aVene keeles
 700 1# |aHoerschelmann, Jelizaveta, |d1898-?, |eadressaat
 700 1# |aГершельман, Елизавета Бернгардовна, |d1898-?, |eadressaat
 700 1# |aБазилевский, Иван Викторович, |d1898-1989. |tПисьма
- 100** 1# |aRasinš, Alfred
 245 10 |aKirjad Viktor Masingule
 260 ## |aRii ; |aPalanga, |c6. veebr. 1957-6. juuli 1991
 546 ## |aVene keeles
 700 1# |aРасиньш, Алфред. |tПисьма
 700 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001, |eadressaat

110 KOLLEKTIIVAUTOR PEALDISENA (MK)

[Sisukord](#)

Kollektiivautorit pealdisena ei kasutata.
 Kollektiivide nimed märgitakse väljale [710](#).

111 AJUTINE KOLLEKTIIVAUTOR PEALDISENA (MK)

[Sisukord](#)

Välja ei kasutata!

Ajutine kollektiiv märgitakse väljale [711](#).

245 PEALKIRJA- JA VASTUTUSANDMED (MK)**Sisukord**

Üldreeglina kataloogija poolt moodustatud pealkirja või alapealkirja puhul nurksulge ei kasutata. Alamvälja |c võib ära jätta arhiivi tasandil kirjetes ja juhul kui on ainult ühed vastutusandmed, mis on ära toodud pealdises. Kirjavahetuste puhul on alamvälja |c kasutamine siiski soovitatav.

I indikaator

- 0 kirje pealkirja järgi (väli 1XX puudub)
- 1 kirjel on pealdis, täidetud on väli 1XX

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

- Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), kirje- ja kirjavahemärgid.
- 245 II indikaator = Sierra püsipikkusvälja SKIP
- **NB!** Kuna Sierra muudab SKIPi väärtust automaatselt, tuleb alati kontrollida, et Sierra püsipikkusvälja SKIP ja 245 II indikaator oleksid vastavuses

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

Alamväljad

- |a põhipealkiri (MK)
- |h laadi üldmäärang (MK)
- |b täiendandmed (MK)
- |c vastutusandmed (MK)
- |n osa/köite number (K)
- |p osa/köite pealkiri (K)

NÄITED

245 00 |aEluloolisi andmeid V. A. Masingu kohta : |bbiograafiline ülevaade, dokumentide originaalid ja koopiad / |candmed koondas Viktor Masing

245 00 |aRaam, Villem. Isikuarhiiv
700 1# |aRaam, Villem, |d1910-1996, |earhiivimoodustaja

245 00 |aTartu Ülikooli Raamatukogu. Nimistu 2: 1918-1944. Arhiivifond
710 2# |aTartu Ülikool. |bRaamatukogu, |earhiivimoodustaja

100 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001

245 10 |aMärkmeid koosolekutelt ja teaduslikelt ettekannetelt

100 1# |aTrass, Hans, |d1928-

245 10 |aProfessor Viktor Masingu senine teadlastee ja tegevusalad

Autori pealkiri käsikirjal edastatakse täpselt, säilitades pealkirja ortograafia, grammatika ja tühikud. Erandi võib teha suurte algustähtede ja kirjavahemärkide osas. Väga pikka põhipealkirja võib lühendada keskelt või lõpust nii, et ei muutuks pealkirja tähendus, ei kaoks oluline informatsioon ega tekiks grammatilisi vigu. Väljajätud tähistatakse kolme punktiga ... (nurksulge pole). Välja võib jätta deviisid, religioossed sententsid ja epiteedid. Need esitada siis, kui on grammatiliselt vajalikud, vajalikud isiku identifitseerimiseks või tema tegevusala selgitamiseks. Pealkirja algusest ära jäetud tekst tuuakse ära üldmärkuste väljal [500](#). Tekstis olevat lünka (näit. puuduvat dissertatsiooni kaitsmise kuupäeva) või käsikirjalist täiendust tähistatakse nurksulgudega [ ].

- Suur- ja väiketäht kirjutatakse üldjuhul nii nagu tekstis. Väikeste tähtedega antud sõnu ei kirjutata suure tähega, suuri tähti võib muuta väikesteks vastavalt kirjes esineva keele õigekirjanormidele.
- Läbinisti suurtähtedega teksti puhul järgitakse kirjes esineva keele õigekirjanorme. Kui soovitakse tiitellehte võimalikult originaalilähedaselt kirjeldada, kirjutatakse kõikide sõnade esimene täht suurelt.
- Kronogrammis jäetakse suured tähed (rooma numbrite tähenduses) muutmata kujul.
- Tüpopograafilised eripärad, „u/U” asemel „v/V”, „j/J” asemel „i/I” ja vastupidi, säilitatakse. Pealkirjaväljal 245 esitatakse nii nagu tiitellehel, teisendpealkirjaväljal [246](#) korratakse pealkirja või pealkirja esimest fraasi kaasaegses kirjaviisis.
- Suurtähtede **I, J, U, V, VV** muutmisel väikesteks soovitatakse:
I või **J** = i (kuid **IJ** sõna lõpus – ij; **I** sõna lõpus jääb muutmata)
U ja **V** = u (kuid sõna alguses **U** või **V** = v)
VV – uu (kuid sõna alguses vv)
J ja **U** = **I** ja **V**
- Ligatuurid (ch, ck, ff, st, ae, oe) eraldatakse ja kirjutatakse lahti, „fz” („sz”) ja „ß” kirjutatakse „ss”. Erandiks on anglo-saksi „æ/Æ”, prantsuse „œ/Œ” ning skandinaavia „æ/Æ” ja „œ/Œ”.
- Väike „e”-täht „a/A”, „o/O”, „u/U” kohal asendatakse tähestikus olemasolevate täpitähtede „ä/Ä”, „ö/Ö”, „ü/Ü”-ga; väike „o”-täht „a/A” kohal asendatakse vastava tähega „å/Å”.
- Lühendid võib edasi anda sellisel kujul, nagu nad käsikirjas esinevad. Võimalusel võib need avada. Täiendus pannakse nurksulgudesse. Kui lühend on mitmetähenduslik, märgitakse lõpunikirjutus küsimärgiga “?”
Vt. ka Cappeli, Adriano. Lexicon abbreviaturarum : dizionario di abbreviature latine ed italiane ... . Milano, 1901
- Tähtede lühendused (sirge või laineline kriips tähe kohal topelttähe tähenduses, näit. ñ, m~) avatakse. Topelttähe lisamisel nurksulge ei kasutata (näit. “evangeliummit”, mitte “evangelium[m]it”). Erinevus tiitellehest näidatakse märkustes.

- Sidesõna "ja" logogrammi & üldjuhul ei asendata sõnaga, st &=&Diakriitilised märgid antakse edasi nii nagu allikas. Rõhumärke ja muid diakriitilisi märke juurde ei lisata.
- Virgulad asendatakse koma või punktiga.

Venekeelsete käsikirjade kataloogimisel asendatakse väljal **245** tähed ъ, і, і, ѳ, ѵ tänapäeva vene tähestiku tähtedega, „ъ” sõna lõpus jäetakse ära, sõnalõpud ja з-ga liited esitatakse originaali kujul. Väljal **246** esitatakse pealkiri tänapäevases kirjaviisis.

NÄITED

Разныя истори и нравоученія, выбранныя въ пользу обучающагося юношества россійскому языку

245 00 |aРазныя истории и нравоучения, выбранныя в пользу обучающагося юношества россійскому языку

246 13 |aРазные истории и нравоучения, выбранные в пользу обучающегося юношества россійскому языку

246 TEISENDPEALKIRJAD (K)

Sisukord

Väljale 246 märgitakse:

- rööppealkirjad
- pealkirja tuntuim osa
- põhipealkirja teisendid (numbrite või arvsõnaga algavad, akronüümid jms)
  - o rooma numbritega algavate pealkirjade puhul esitatakse teisendpealkirjana araabia numbritega algavad variandid
  - o araabia numbritega algavatest pealkirjadest teisendatakse sõnadega algavateks need, mida eeldatavalt sõnadega otsitakse
  - o vana kirjaviisiga pealkirjadele esitatakse teisendpealkiri uues kirjaviisis

NB! Väljal 246 puudub skip ehk järjestamisel mittearvestatavate sümbolite ärajätmiseks vajalik indikaator. Skippi vajavatele pealkirjadele teha täiendkirje väljal 740. **Vt. ka** [Artiklite skippimine](#)

I indikaator – märkuse ja täiendkirje olemasolu

1 tehakse märkus ja täiendkirje

II indikaator – pealkirja tüüp

andmed puuduvad, pole ükski järgnevaist (*vajab alamvälja |i*)

0 osa / köite pealkiri (245 |p)
alternatiivpealkiri (245 |a) või pealkirja enamtuntud osa

1 rööppealkiri (245 =|b)

- 3 muu pealkiri (*numbriga algavad, uues kirjaviisis pealkirjad jms*)
- 4 kaanepealkiri
- 5 lisatiitellehe pealkiri (*added title page title*)
- 6 päistiitel
- 7 leheküljетиitel (*running title*)
- 8 seljapealkiri
- 9 originaali pealkiri

Alamväljad

- |a põhipealkiri (MK)
- |h laadi üldmäärang (MK)
- |b täiendandmed (MK)
(*alamvälja reeglina ei kasutata, lisatakse juhul, kui ainult alamvälja |a kasutamisel tekib pealkirjade registrisse mitu sarnast pealkirja*)
- |n osa number (K)
- |p osa pealkiri (K)
- |i kuvatav tekst (MK)
(*kasutada siis, kui ei ole tegemist ühegi 2. indikaatoriga määratletava pealkirjatüübiga; alamvälja |i kasutamise korral pole vaja korrata vastavat märkust väljal 500*)
- |g erinev lisainformatsioon (MK)

NÄITED

- 245 10 |a*Academia Gustavo-Carolina sive Academia Pernaviensis a 1699 usque ad 1710 : |b*enumeratio omnium librorum et manu et typis descriptorum ad eius historiam pertinentium cum brevi historia castelli classis turmalis in urbe Pernavia = Pärnu Ülikool 1699-1710 : tema ajalugu käsitlevate trükiste ning käsikirjaliste ürikute loetelu ühes lühikese ülevaatega Pärnu ordulossi ajaloost
- 246 11 |aPärnu Ülikool 1699-1710 : |btema ajalugu käsitlevate trükiste ning käsikirjaliste ürikute loetelu ühes lühikese ülevaatega Pärnu ordulossi ajaloost
- 245 00 |a*Documente für Karl Morgenstern*
- 246 13 |aDokumente für Karl Morgenstern

260 ILMUMISANDMED (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a ilmumis- või levitamiskoht (K)

|c ilmumisaasta (K)

Koostamise/kirjutamise koht on soovitatav märkida nii nagu originaalis, aga nimetavas käändes. Väljal [752](#) näidatakse eestikeelne normitud kohanimi. Kohanimede puudumisel kirjutatakse nurksulgudes eestikeelne normitud kohanimi.

NÄITED

260 ## |a Augsburg,|c6. mai 1828

260 ## |a Greifswald ;|aRostock ;|aWarnemünde,|c15.dets.1958-12.okt.1968

260 ## |a Moskva,|c[vahemikus 1898-1900]

260 ## |aPärnu,|c[1890?]

260 ## |a Dorpat,|c1695

752 ## |dTartu

260 ## |a Reval,|c1757

752 ## |dTallinn

260 ## |aKönigsberg

752 ## |dKaliningrad

260 ## |a[Var.l.],|c1792-1803 (erinevad kohad)

Ilmumiskoha identifitseerimiseks võib lisada riigi, osariigi, maakonna vms. nime. Andmete eraldajaks on koma. Nimi asetatakse nurksulgudesse, kui see võetakse muust allikast. Kui täpsustus lisatakse nurksulgudes, siis koma ei panda. USA osariikide lühendid on vastavalt AACR2-le (näit Mass. = Massachusetts). Kui ilmumiskoha suhtes on kahtlusi, lisatakse kohanimele „?”

260 ## |a Cambridge, Mass.

260 ## |a[London?]

Teadadaolevalt vale või ebatäpse kohanime puhul võib õige, parandatud või tegeliku nimevariandi lisada nurksulgudes.

NB! Püsipikkusväljadel märgitakse ilmumismaa koodiks tegeliku ilmumismaa kood.

Vanade dokumentide ja käsikirjade koopiatel (ärakirjadel) kirjutatakse dokumendi koopia (ärakirja) daatum. Algdaatumid märgitakse kas pealkirja juures või märkustes.

Väljale 008 märgitakse koopia (ärakirja) daatum.

245 00 |aValter Pärtelpoja sünnitunnistus :|bkoopia

260 ## |c1960

500 ## |aSünnitunnistus välja antud a. 1900

245 00 |aFeorg Friedrich Parroti sünnitõend, 5. juuli 1767 :|bkoopia

260 ## |c1936

Käsikirjade kirjeldamisel kasutatakse eestikeelseid lühendeid (p.o., s.o., jt., jne.), erandina koha ja aja puudumisel kasutatakse vajadusel alati ladinakeelseid lühendeid [S.I.] ja [s.a.] ning [Var.I.] mitme erineva kirjakiirjutamise koha puhul.

Lühendites ei jäeta punkti järel tühikuid. Iga alamväli paigutatakse eraldi nurksulgudesse.

260 ## |aReval [p.o. Dorpat]

752 ## |dTartu

Säilikute puhul, millel puuduvad andmed koha kohta, alamvälja |a ei näidata.

NÄITED

100 1# |aMasing, Viktor,|d1925-2001

245 10 |aTegevus kodus ja koolis :|bpäevik

260 ## |c1946

Kirjavahetuse puhul on soovitatav võimalusel näidata nurksulgudes kirjutamise koht, isegi kui see puudub kirjal. Kui kohta ei saa täpsustada, kirjutatakse maa, kui ka seda ei saa määrata, kasutatakse lühendit [S.I.]

NÄITED

260 ## |a[Eesti],|cjaan. 1986

260 ## |a[Tartu],|c15. nov. 1973

260 ## |a[S.I.],|c21. sept 1989

100 1# |aSuhhova, Natalja

245 10 |aKiri Viktor Masingule

260 ## |aLeningrad,|c12. jaan. 1977

546 ## |aVene keeles

752 ## |dPeterburi

Ajamäärangu puudumisel püüda määratleda kas kümnend [179-?]=1790ndad või sajand [18--?]=millalgi 19. saj. Kui daatum puudub säilikus, kasutame nurksulge.

[u.1875]	008/06=s; 008/07-10=1875 ; 008/11-14=####
[enne 1875]	008/06=q; 008/07-10=18uu ; 008/11-14=1874

[pärast 1875]	008/06=q; 008/07-10=1876 ; 008/11-14=18uu
[mitte enne 1875]	008/06=q; 008/07-10=1875 ; 008/11-14=18uu
[mitte pärast 1875]	008/06=q; 008/07-10=18uu ; 008/11-14=1875
[vahemikus 1970-1985]	008/06=q; 008/07-10=1970 ; 008/11-14=1985
I sem. 1935	008/06=s; 008/07-10=1935 ; 008/11-14=####
[193-?]	üks daatum 1930 aastates 008/06=s; 008/07-10=193u ; 008/11-14=####
1927 või 1928	008/06=q; 008/07-10=1927 ; 008/11-14=1928
[vahemikus 1970-1989?]	008/06=q; 008/07-10=1970 ; 008/11-14=1989
[vahemikus 1930-1935]	mõeldud 1930. a-te algust
[vahemikus 1935-1939]	mõeldud 1930. a-te lõppu

300 FÜÜSILNE KIRJELDUS (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a maht (K)
- |b täiendandmed (MK)
- |c mõõtmed (K)

NÄITED

300 ## |a79 säilikut

300 ## |a44 säilikut (s.1-43, 2a)

300 ## |a10 l. (7 kirja)

300 ## |a12 l. (14 lk., 4 aadr.) ; **|c**21,3-33,9 x 17,0-21,5 cm

351 MATERJALI ORGANISEERIMISE KIRJELDUS (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |c materjali tasand (MK)

NÄITED

351 ## |c Arhiiv

351 ## |c Arhivaal

351 ## |c Sari

351 ## |c Allsari

351 ## |cSäilik

440 SEERIAANDMED (K)[Sisukord](#)

Alates **18.02.2015** seeriaandmete välja 440
uute teavikute kataloogimisel
mitte kasutada!

Kasutusel on **ainult väli 490!**

Vanemates kirjetes on andmed väljalt 440 #0
konverteeritud ümber väljale **490 0#**.

490 SEERIAANDMED (K)[Sisukord](#)**NB! KEHTIVAD UUED REEGLID!****I indikaator**

0 ei ole seotud 8XX väljaga (täiendavat välja 800/830 ei tehta)

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a seeriaandmed (K)
(pealkiri/pealkirjad, rööppealkiri, alapealkiri, täiendandmed,
vastutusandmed, osa/köite numbrid ja pealkirjad)
- |v seeriasisene järjenumbr (K)
- |3 materjali täpsustus (MK)

Muutus võrreldes varasemaga:

- väljal puudub SKIP
- puuduvad alamväljad |n ja |p.

NÄITED

490 0# |a Kirjavahetus. Morgenstern, Johann Karl Simon. Kirjad Karl
Morgensternile

MÄRKUSEVÄLJAD[Sisukord](#)**500 ÜLDMÄRKUSED (K)**[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

Üldmärkused grupeerida eraldades märkused alavahemärgiga (. –) või välja korrates. Eri tüüpi märkuste puhul on soovitatav välja korrata. Esimese märkusena märkida ära, kas säilik on kirjutatud käsitsi või muul viisil. Näidatakse ka originaalsuse astet. Arhiivi tasandil kirjeldamisel märgitakse arhiivi korrastamise aeg ja nimistu olemasolu.

NÄITED

- 500 ## |a**Isikuarhiiv korrastatud 1980.a., koostatud nimistu
- 500 ## |a**Kirjutatud käsitsi
- 500 ## |a**Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
- 500 ## |a**Tindi- ja pliiatsikiri
- 500 ## |a**Käsitöökirjad, ajalehelõigendid ja kserokoopia trükisest
- 500 ## |a**Kirjutatud käsitsi. – Lakk- ja paberpitserid
- 500 ## |a**Masinakirja koopia läbi kopeerpaberi
- 500 ## |a**Arvutiväljatrukk
- 500 ## |a**Autori omakäeline tekst, hilisem masinakirjaline ümberkirjutus ja publitseeritud tekst
- 500 ## |a**Kserokoopia masinakirjalisest tekstist; kserokoopia publikatsioonist
- 500 ## |a**J. J. Breitingeri omakäeline elulookirjeldus
- 500 ## |a**Kaks erinevat käekirja ja masinakiri
- 500 ## |a**Kirjutatud käsitsi. – Pärgamendirull koosneb 3-st omavahel kokku liimitud, osaliselt ka kokku õmmeldud pärgamenditükist. – 438 nummerdatud rida (r. 1-439, puudub r. 405), nummerdanud H. L. Chr. Bacmeister 18. saj.
- 500 ## |a**Koopiad
- 500 ## |a**Paljudel lehtedel rooste jäljed
- 500 ## |a**Eksemplar lünklik, autori numeratsiooni järgi puuduvad l. 20-23
- 500 ## |a**Kirja 15. juulist 1993 autor Dmitri Pen (poeg)
- 500 ## |a**Esikaane siseküljel V. Masingu eksliibris. Kunstnik Kaljo Põllu

502 VÄITEKIRJA MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Seotud Sierra püsipikkusvälja kirjeliigi koodiga **y** – üliõpilastööd. Märkus teadustöö iseloomu, kraadi ja ajamäärangu kohta. Märkuse keel eesti keel. Ülikooli mitteametlik nimetus („ülikool“ väikese algustähega) kõikide ülikoolide puhul eesti keeles (Tartu ülikool, Jena ülikool). Tartu ülikoolis kaitstud dissertatsioonide puhul tehakse Tartu ülikoolile täiend väljale [710](#) vastavalt kaitsmiseaegsele normitud nimevormile (ilma aastateta).

Tartu ülikooli nimenormid (kasutada ilma aastateta):

- Academia Gustaviana (1632-1665)
- Academia Gustavo-Carolina (1690-1710)
- Kaiserliche Universität zu Dorpat (1802-1893)
- Императорский Юрьевский университет (1893-1918)
- Landesuniversität in Dorpat (1918)
- Eesti Vabariigi Tartu Ülikool (1919-1940)
- Tartu Riiklik Ülikool (1940-1941, 1944-1989)
- Eesti Omavalitsuse Tartu Ülikool (1941-1944)
- Tartu Ülikool (1989-)

Ajaloolised dissertatsioonid ja disputatsioonid kirjeldatakse juhendaja/eesistuja nime all, isikule, kes kaitses, tehakse väljale [700](#) ilma rollinimeta täiendkirje.

NB! Vanaraamatu RB-kirjetes on kirjeldatud kaitsja all! Kirjeid mitte muuta! Märkused, mis kajastavad kataloogitava teaviku suhet või seost autori varasemate teadustöödega lisatakse üldmärkuse väljale [500](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

502 ## |a Doktoritöö: Melbourne'i ülikool, 1982

502 ## |a Kaitstud dissertatsioonina: Jena ülikool, 1673

502 ## |a Dissertatsioon: Rostocki ülikool, 1650

502 ## |a Magistritöö: Tartu ülikool, 1829

710 2# |a*Kaiserliche Universität zu Dorpat*

502 ## |a Doktoritöö: Tartu ülikool, 1654

710 2# |a*Academia Gustaviana*

Väitekirja märkuse välja ei kasutata autoreferaatide puhul. Vastav märkus tehakse väljale [500](#).

505 SISUMÄRKUS (K)**Sisukord**

Kasutatakse

- arhiivi sisukorra näitamiseks
- teaviku sisu avamiseks

I indikaator kuvateksti genereerimise määrang

0 kogu sisukord >> välja nimetus e-kataloogis 'Sisukord'

2 mittetäielik / osaline sisukord >> välja nimetus e-kataloogis 'Sisaldab ka'

II indikaator sisukorra tasand

põhisisukord >> kogu sisumärkus alamväljal |a

0 laiendatud sisukord >> koos alamväljadega |t, |r ja/või |g

Alamväljad

|a sisu märkus (MK)

|r vastutusandmed (K)

|t pealkiri (K)

|g fraasikatkestaja (K) (osa, köite jm numbrid, võõrkeelsed artiklid)

Kui märkusesse märgitakse ka vastutusandmed, siis eraldatakse sisuosad punktiga, muudel juhtudel kasutada semikoolonit.

Pealkirjale järgnevaid kirjemärke ja kirjavahemärke alamväljaga |g eraldada ei ole vaja.

Täpsemaid juhiseid ja näiteid vt. [Sisu esitamine bibliokirjetes.](#)

NÄITED

505 0# |aI Biograafilised materjalid, s.1-7; II L. Marki teaduslikku ja loomingulist tööd peegeldavad materjalid, s.8-27; III L. Marki kirjad, s.28; IV Kirjad L. Markile, s.29-31; V Teiste isikute materjale, s.32; VI Fotod, s.33

505 0# |aL.1-22: Ökoloogia; l.23-86: Zoogeograafia; l. 87-92: prof. Naumovi loengud [Moskvas]; l. 93: prof. Ptušenko loeng Moskvas

NB! Alamväljalt |a on võimalik otsida ainult sõnaotsinguga, täpsema autori ja/või pealkirjaotsingu jaoks on vajalik autori-pealkirja täiendkirje väljal [700 |a](#) ja |t.

Alamväli |t viib pealkirjaregistrisse.

Väljal 505 toodud pealkirja artikli skippimiseks kasutada välja [740](#).

506 KASUTUSPIIRANGU MÄRKUS (K)[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED**506 ## |a**Osa kirjavahetusest juurdepääsupiiranguga**506 ## |a**Juurdepääs piiratud: Kaitseministeeriumis asutusesiseseks kasutamiseks kuni 01.01.2021. Alus: Avaliku teabe seadus § 35, lg. 1, p. 10

Juurdepääsupiirangud märkida väljale 506 vaid siis, kui need on tegelikult kehtivad või kehtivuse kaotamisel ja kirjest eemaldamata jätmisel ei edastaks kataloogi kasutajale vale sõnumit. Nt., I EW perioodil konfidentsiaalseks kuulutatud Sõjaministri käsukirjade konfidentsiaalsusnõue ei ole tänapäeval enam aktuaalne. Teisalt, tänase Kaitseväge poolt seastu piirangunõude lisamine kirjesse, on asjakohane.

NB! Kui lugeja eest on vaja kirjet varjata konfidentsiaalse informatsiootsiooni vm kasutuspiirangu tõttu, siis kasutada Sierra püsipikkusväljal kirjeliigi (BCODE3) koodi **n**.

Kirje tuleb kataloogist varjata (mitte kustutada), kui:

- väljaanne kuulub kohtuotsusest tulenevalt hävitamisele
- väljaanne korjatakse autori soovil turult kokku.

Seadusest tuleneva juurdepääsupiirangu korral kirjet kataloogist ei varjata.

	Kirje liik	Märkus		
Bibliokirje	avalik	506 ## aJuurdepääs piiratud: Kaitseministeeriumis asutusesiseseks kasutamiseks kuni 01.01.2021. Alus: Avaliku teabe seadus § 35, lg. 1, p. 10		
	Asukoht	Kohaviit	Staatus	Märkused
Eksemplari-kirje	RR 3.k arhiivkogu	Ar/947	p - JUURDEPÄÄS PUUDUB	kuni 01.01.2021

520 KOKKUVÖTTE, ANNOTATSIOONI MÄRKUS (K)**Sisukord**

Kasutatakse arhiivis sisalduva materjali kirjeldamiseks

- Kui väljal [505](#) näidatakse sisukord, siis väljal 520 |b saab sisu täpsustada (|b ei lähe otsingusse)
- olulisemate sisukomponentide näitamiseks

I indikaator kuvateksti genereerimise määrang

kokkuvõte

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

|b märkuse teksti laiendus (MK)

NÄITED

520 ## |b Isiklikud dokumendid, koolitunnistused jm. õpingutega seotud materjalid, elulookirjeldus, avaldused, käskkirjad jm. seoses töötamisega TÜ Raamatukogus ja Põllumajandusprojekti uurimistöde osakonnas. Ajalooalaste uurimuste materjalid ja käsikirjad: "Muistne vabadusvõistlus 1208-1227", "Eesti vanema historiograafia ajalugu", "Eesti vanemad ajaloolised kohanimed". Töömaterjalid Võnnu kihelkonna ajaloost. Ettekanded raamatute säilitamisest ja fondide korrashoiust TÜ raamatukogus (s.22). Käsitlused maaparanduse ajaloost (s.23). Proosakatsetused ja luuletused. Üksikud kirjad. Koidula Marki iseloomustus ja tööga seotud materjalid. L. Marki portreed, perekonna fotod, grupifotod

520 ## |b Teoloogilised kirjutised piibli stiilist, natuurfilososoofia ja teoloogia seostest jm.

520 ## |b Greifswaldi ülikoolis kaitstud teoloogilis-filoloogiline dissertatsioon kartesianismist

245 00 |aViktor Masing. 1997 :|bbiograafiline aastaalbum : fotod, ajaleheartiklid sh V. Masingu kohta, kutsed, kirjad jm. Sisaldab ka materjale Voldemar Masingu kohta /|ckoostanud V. Masing

520 ## |b President Lennart Meri ja Helle Meri kutse V. Masingule abikaasaga Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud vastuvõtule 24. veebr. 1997 (l. 1p)

520 ## |b Kirjad V. Masingule autoritelt: Hallik, Anne-Malle (l.74, 77p); Heikkilä, Helvi (l.79); Lorenzsonn, Edith (l.11p); Lotter, Johann Wolf-Dietrich ja Jones, Helen-Elizabeth (l.79p -80); Pakalne, Mära (l.81p); Panksep,

Karl (Charles) (l.78p,80); Petersoo, Tiit (l.72); Ratas, Rein (l.67-69);
Talvi, Tiina (l.78); Tooming, Heino (l.63p); Öpik, Uno (l.76p)

525 KAASANDE VÕI LISA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Märkus tehakse põhiväljaandele lisa kohta. Kui lisa kataloogitakse koos põhiväljaandega ja lisa(de)le või komplekti eri osadele ei tehta eraldi kirjet, kuid soovitakse lisa pealkiri otsitavaks teha, võib sellele teha täiendkirje väljal [740](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

Ei ole lisakirjet, märkus lisale:

245 10 |a2 kirja Karl Morgensternile

300 ## |a11 l. ;|c22,1 x 17,5; 22,3 x 17,3 cm

525 ## |a Lisa: G. Ungern-Sternbergi 2 omakäelist luuletust kahes versioonis
(15 lk.)

530 TÄIENDAVA KANDJA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Seotud väljadega [856](#), [006](#) ja [007](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

245 10 |aKiri Friedrich August Schulzele

530 ## |aKättesaadav ka digiteerituna

856 4# |zTÄISTEKST|u<http://hdl.handle.net/10062/12901>

541 VAHETU KOMPLEKTEERIMISALLIKA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

puudub info privaatsuse kohta

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a komplekteerimisallikas (MK)
- |b aadress (MK)
- |c komplekteerimisviis (MK)
- |d komplekteerimise aeg (MK)
- |e vastuvõtuakti number (MK)

NB! Raamatukoguti on praktika erinev. TÜRis paigutatakse kogu märkus seotud tekstina alamväljale |a ja lisaks kasutatakse alamvälja |e vastuvõtuakti näitamiseks. RRis märgitakse kõik vajalikud andmed eraldi vastavatele alamväljadele.

NÄITED

541 ## |aF. Puksoo materjalid andis 1970. aastatel üle tema lesk Pärja Palk-Puksoo, siia lisandusid varem raamatukogusse laekunud käsikirjad ja A. Sibulalt ning K. Noodlalt saadud kirjad

541 ## |a Tartu Ülikooli Raamatupoe oksjon ; |eTulme 2003:41

541 ## |e Tulme 1985:37, Voldemar Milleri annetus

541 ## |a Miller, Voldemar; |cannetus; |d2000

544 SEOTUD ARHIIVIMATERJALIDE ASUKOHA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

puudub info seotuse kohta

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a materjali valdaja (K)
- |b aadress (K)
- |c riik (K)
- |d pealkiri (K)
- |e provenients (K)

|n märkus (K)

NB! Raamatukoguti on praktika erinev. TÜRis paigutatakse kogu märkus seotud tekstina alamväljale |a. RRis märgitakse kõik vajalikud andmed eraldi vastavatele alamväljadele.

NÄITED

544 ## |aPõhiline osa Akadeemilise Musse arhiivist asub Eesti Ajalooarhiivis

544 ## |dG. Ernesaksa arhiiv ;|aTeatri- ja Muusikamuuseum

545 BIOGRAAFILISTE VÕI AJALOOLISTE ANDMETE MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Kasutatakse juhul, kui on vaja esitada täpsustavat informatsiooni isikute kohta, kes esinevad väljadel [100](#), [600](#), [700](#).

I indikaator andmete tüüp
puudub info

II indikaator
määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

545 ## |aLüders, Hieronimus, Miiitavi (Jelgava) kooli rektor

545 ## |a Schmid, Johannes Sebastianus, pastor Miiitavis

545 ## |a Klinger, Friedrich Maximilian von, 1752-1831, saksa kirjanik, kindralleitnant Vene riigi teenistuses, Tartu ülikooli kuraator

545 ## |a Kirjanduslik-meelelahutuslik selts Akadeemiline Musse (Akademische Musse) Tartu ülikooli juures, asutati 1814.a., tegutses 1891.a-ni, edasi töötas vaid "Akademische Lesehalle"

546 KEELEMÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Seotud keelekoodidega väljal [041](#) ja püsipikkusväljades.

Indikaatorid
Määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

546 ## |a Ladina keeles

546 ## |a Valdavalt eesti ja vene keeles

546 ## |a Sissekanded eesti, inglise ja saksa keeles

561 PROVENIENTSI MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Vajadusel täiendkirje väljadel [600](#) (eraisiku omanikumärk), [610](#) (asutuse omanikumärk), [740](#) (isikukogu omanikumärk).

I indikaator

puudub info privaatsuse kohta

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

561 ## |aPärineb I. J. von Esseni kirjakollektsioonist, mille Riia raehärra A. J. von Essen kinkis 1806. a. Tartu ülikoolile

581 PUBLITSEERIMISE MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Publitseerimise allikas.

I indikaator kuvateksti genereerimise määrang

publitseeritud

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a publitseerimise märkus (MK)

|z ISBN (K)

NÄITED

581 ## |aPublitseeritud: Georg Philipp Telemann. Briefwechsel / hrsg. von H. Grosse und H. R. Jung. Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik, 1972, lk. 142-143

581 ## |a37 varasemat kirja publitseeritud: Georg Friedrich Parroti ja Karl Morgensterni kirjavahetus 1802-1803 / koostanud I. Loosme, M. Rand. Tartu, 1992.

100 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001

245 10 |aAus der Natur der Hochmoore Estlands : |bmonograafia algvariant

581 ## |aPublitseerimata

100 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001

245 10 |aWetlands of the U.S.S.R. : |b2. Rahvusvahelisel konverentsil Trebonis peetud ettekanne : mustand

581 ## |aPublitseeritud koguteoses: Wetlands and shallow water bodies, Vol. 1. Haag, 1990

MÄRKSÕNAVÄLJAD[Sisukord](#)**600 MÄRKSÕNA - ISIKUNIMI (K) (tema kohta)**[Sisukord](#)

Arhiivi tasandil kirjeldamisel märgitakse isikuarhiivi moodustaja nimi välja [700](#) kõrval ka väljal 600.

I indikaator

- 0 märksõna esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 märksõna esimeseks elemendiks perekonnanimi
- 3 märksõna esimeseks elemendiks suguvõsanimi

II indikaator

- 4 märksõna allikas määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) (omanik, annetaja, portreeteritav)

|g mitmesugust informatsiooni (MK)

NÄITEDPersonaalia

245 00 |aTeated Viktor Masingule autasustamiste kohta

600 14 |aMasing, Viktor, |d1925-2001**600** 14 |aMiller, Voldemar, |d1911-2006**600** 04 |aAleksander |cSuur, |cMakedoonia kuningas, |d356-323 e.Kr.**600** 34 |aKrusenstern, |csuguvõsaTeose kohta**600** 14 |aLuther, Martin, |d1483-1546. |tKleiner Katechismus**600** 14 |aKaramzin, Nikolai, |d1766-1826. |tБедная Лиза

Teose pealkiri kirjutatakse originaali keeles ja tähestikus, kui on võimalik. Ainult juhul, kui teose originaalpealkirja pole võimalik tuvastada, märgitakse käsitluse keeles. Vene autorite puhul kirjutatakse nimi ladina tähtedega, teose venekeelne pealkiri kirillitsas. Kui tõlkeraamatul on võõrkeelne originaalpealkiri, siis kasutatakse seda.

Provenientsi märkimine**600** 14 |aWinkler, Rudolf Adam, |d1855-1917, |eomanik**600** 14 |aKorff, Johann Albrecht, |d1697-1766, |eomanik

Arhiivi tasandi kirjetes tuuakse annetaja ära väljal 600 koos rolliga |eannetaja.

600 14 |aMürk, Tiina, |eannetajaPortreede avamine

500 ## |aFrontispissil autori portree

600 14 |aPufendorf, Samuel von, |d1632-1694, |eportreeteritav**610 MÄRKSÕNA - KOLLEKTIIVI NIMI (K) (selle kohta)**[Sisukord](#)**I indikaator**

- 1 märksõna esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- 4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi või võimupiirkonna nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (omanik) (K)

NÄITED

- 610** 24 |aAcademia Gustaviana
- 610** 24 |aLiivimaa Ordu
- 610** 24 |aLiivimaa Üldkasulik ja Ökonoomiline Sotsietet
- 610** 24 |aKeiserlik Teaduste Akadeemia (Peterburi). |bRaamatukogu

Kui kollektiooni tasemel kirjetel on fondimoodustajaks TÜ õppejõud, tuleb kindlasti panna märksõna „Tartu Ülikool“ ja väljal 650 märksõna „õppejõud“

NÄITED

- 245 00 |aJärvelaid, Peeter. Isikuarhiiv
- 600** 14 |aJärvelaid, Peeter, |d1957-
- 610** 24 |aTartu Ülikool
- 610** 24 |aTartu Riiklik Ülikool
- 650** #9 |aõppejõud

Provenientsi märkimine

- 610** 24 |aNarva Kirikuraamatukogu, |eomanik

611 MÄRKSÕNA - AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K)
(selle kohta)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- 4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a ajutise kollektiivi nimi (MK)
- |c toimumiskoht (MK)
- |d toimumisaeg (MK)
- |e allüksus (K)
- |n järjenumbr (K)

NÄITED

- 611** 24 |aKaasaegse bioloogia küsimusi, teaduslik-informatsiooniline nõupidamine|d(1965 :|cTartu)
611 24 |aEestimaa Maapäev|d(1826)

630 MÄRKŠÕNA – ANONÜÜMSE (AUTORITA) TEOSE ÜHTLUSPEALKIRI (K) (selle kohta)
[Sisukord](#)

Ühtluspealkirja kasutatakse märksõnastamisel, kui teavik käsitleb mingit anonüümset teost.

Vt. juhend [Anonüümsete teoste ühtluspealkirjad](#).

I indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

4 allikas/märksõnastik määratlemata

Alamväljad

- |a ühtluspealkiri (MK)
 |n teose osa number (K)
 |p teose osa pealkiri (K)
 |d lepingu allakirjutamise aeg (K)
 |k vorm (lepingu lisade, protokollide puhul) (K)
 |l teose keel
 (kasutada juhul, kui kirjeldatav teavik räägib mingist konkreetsest väljaandest või tõlkest mingisse keelde) (MK)

NÄITED

- 630** 04 |aPiibel.|pUus Testament
630 04 |aPiibel.||Eesti keeles
630 04 |aPostimees (Pärnu : 1905-1930)

TEISED 6XX VÄLJAD[Sisukord](#)

Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)

TÄIENDKIRJEVÄLJAD

[Sisukord](#)

700 TÄIENDKIRJE - ISIKUNIMI (K)

[Sisukord](#)

Väljale 700 märgitakse kõik isikud (v.a. väljal [100](#) juba märgitud), kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena või kes on muul moel seotud ja esitatud märkuste väljadel [5XX](#). Kontrollida nimepealdisi registrist. Võimalusel kasutada normitud nimekuju. Vajadusel normida. Iga roll eraldi realt.

I indikaator

- 0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
- 2 analüütiline täiendkirje
(*tegija ei ole seotud terve teosega, vaid mingi osaga teosest, nimele ja nimega kaasas käivaile eludaatumeile järgneb alati pealkiri alamväljal |t*)

Alamväljad

- |a isiku nimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta** [Rollid täiendkirjetes](#)
- |t teose pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)

NÄITED

700 1# |aMiller, Voldemar, |d1911-2006, |earhiivimoodustaja

245 00 |aPuud : |bViktor Masingu kogutud ajalehe jm. artiklid, töömärkmed

700 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001, |ekoostaja

Venekeelsete kirjade autorite nimed avatakse nii eesti kui ka venekeelses vormis, lisades venekeelsele nimele alamvälja |t tüüpealkirjaga

Письмо/Письма.

Vene adressaatide nimi märgitakse vene keeles.

- 100 1# |aJegorov, Boriss
- 245 10 |aKirjad Ljubob Kisseljovale
- 700 1# |aЕгоров, Борис Федорович. |tПисьма
- 700 1# |aКиселева, Любовь Николаевна, |eaddressaat
- 245 00 |aRegionaalne nõupidamine NSVL loodeosa geobotaanilise uurimise küsimustes, Tartu, 1.-4. oktoober 1960 : |bteadlaste osavõtuga seotud kirjad orgkomiteele, s.h. orgkomitee liikmele Viktor Masingule
- 546 ## |aEesti ja vene keeles
- 520 ## |aKorrespondendid: Abramova, T. G.; Bahtejev, Fatih jt.
- 700 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001, |eaddressaat
- 700 1# |aBahtejev, Fatih
- 700 1# |aБахтеев, Фатих. |tПисьмо
- 700 1# |aAbramova, T.
- 700 1# |aАбрамова. Т. Г. |tПисьма
- 100 1# |aVaga, August, |d1893-1960
- 245 00 |aBotaanika : |balamad ja kõrgemad taimed : loengud Tartu ülikoolis / |ckonspekteinud Viktor Masing
- 700 1# |aMasing, Viktor, |d1925-2001, |ekonspekteinija

710 TÄIENDKIRJE - KOLLEKTIIVI NIMI (K)

[Sisukord](#)

Väljale 710 märgitakse kollektiivautorid, kelle nimed esinevad kirjes. Pealkirjas vanas kirjaviisis olev asutuse nimi antakse väljal 710 uues kirjaviisis. Kollektiivide puhul võib täpsustavad märkused asukoha, tegevusala vms. lisada nime järel sulgudes. Selgitused sulgudes on kataloogimiskeeles, kaasaarvatud venekeelsetes kirjetes. Sulgudes olev täpsustav kohanimi antakse vastavalt käsikirja kirjutamise aja kasutusele (näit. Königsberg, mitte Kaliningrad).

Kui kollektiivi nimi koosneb kirjeldavast osast ja kujundlikust erinimest, siis tõstetakse erinimi inversiooniga ettepoole ja eraldatakse kirjeldavast osast komaga. Kirjeldavat osa võib vajadusel lühendada ja ühtlustada. Kui nimest ei selgu, et tegemist on kollektiivautoriga, lisatakse nime järele sulgudesse selgitav eestikeelne märkus.

Vt. ka [Kollektiivide pealdised](#)

I indikaator

- 1 pealdise esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 pealdise esimeseks elemendiks nimi otsejärjestuses / pärijärjestuses

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

- 2 analüütiline täiendkirje
(tegija ei ole seotud terve teosega, vaid mingi osaga teosest, nimele ja nimega kaasas käivaile eludaatumeile järgneb alati pealkiri alamväljal |t)

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
- |t teose pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta [Rollid täiendkirjetes](#)**

NÄITED

- 710 2# |aAcademia Gustavo-Carolina
- 710 2# |aИмператорский Юрьевский университет
- 710 2# |aLiivimaa Üldkasulik ja Ökonoomiline Sotsietet
- 710 2# |aОбщество любителей российской словесности (Moskva)
- 710 2# |aИмператорское Вольное экономическое общество (Peterburi)
- 710 1# |aFrankfurt am Main. |bMagistrat

- 245 00 |aGustav Fischeri kirjastuse kiri Viktor Masingule
- 710 2# |aGustav Fischer (kirjastus)

- 245 00 |aKirjastuse "Лесная промышленность" kiri Viktor Masingule
- 710 2# |aЛесная промышленность (kirjastus)

- 245 00 |aÜhingu "Всесоюзное ботаническое общество" 2 kirja Viktor Masingule
- 710 2# |aВсесоюзное ботаническое общество

- Mõnel juhul võib ka kollektiivide puhul kasutada alamvälja |e rolli märkimiseks
- 710 2# |aBalti Ülikool, |earhiivimoodustaja

711 TÄIENDKIRJE - AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K)

Sisukord

Ka näitused ja isiknäitused, viimaste puhul korratakse väljas [600](#) isiku nime. Toimumiskoht |c eesti keeles, kaasaarvatud venekeelsetes kirjetes.

I indikaator

2 pealdise esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

2 analüütiline täiendkirje

(*tegija ei ole seotud terve teosega, vai mingi osaga teosest, nimele ja nimega kaasas käivaile eludaatumeile järgneb alati pealkiri alamväljal |t*)

Alamväljad

|a ajutise kollektiivi nimi (MK)

|n järjenumbr (K)

|c toimumiskoht (MK)

|d toimumisaeg (MK)

|e allüksus (K)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

NÄITED

711 2# |aLivländischer Landtag|d(1818)

711 2# |aPerspectives of Rural Landscapes of Europe, international conference|d(1966 :|cPärnu)

740 TÄIENDKIRJE - PEALKIRI (K)**Sisukord**

Vabama kasutusega väli täiendkirje tegemiseks pealkirjale.

Sagedasem kasutusala skippi vajavatele pealkirjadele täiendkirjete tegemine, mis muidu on kirjes seda mittevõimaldavatel väljadel (näit. 246).

Kasutatakse kokkuleppeliselt ka muuks otstarbeks, näit., kirjandusauhindade märkimiseks, erinevate kogumite jms. moodustamiseks. Võib kasutada samasse arhiivi kuuluvate säilikukirjete koondamiseks ühtsesse pealkirjaotsingusse.

I indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

2 analüütiline täiendkirje (näit. pealkirjad väljalt 505)

Alamväljad

|a pealkiri (MK)

|n teose osa number (K)
|p teose osa nimetus (K)
|h laadi üldmäärang (MK)

NÄITED

246 19 |aAn exposition of the creed. |gLadina keeles
740 3# |aAn exposition of the creed

245 10 |aKiri ja postkaart Viktor Masingule
740 0# |aMasing, Leonhard. Isikuarhiiv

752 TÄIENDKIRJE - HIERARHILINE KOHANIMI (K)[Sisukord](#)

Kasutatakse siis, kui ilmumiskoht väljal [260](#) ei ole esitatud tänapäeval tuntud ja kasutataval kujul.

Vt. ka *Graesse, J. G. Th. Orbis latinus oder Verzeichnis der wichtigsten lateinischen Orts- und Ländernamen*

Vt. ka *Latin Place Names:*

<http://net.lib.byu.edu/~catalog/people/rlm/latin/names.htm#top>

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a riik (K)
|b osariik, provints (MK)
|c maakond (K)
|d linn (MK)
|f linnaosa (K)

NÄITED

260 ## |aDorpat, |c1829
752 ## |dTartu

260 ## |aArgentorati, |c1728
752 ## |dStrasbourg

LINGIVÄLJAD

[Sisukord](#)

773 LINK - OSALT TERVIKULE (K)

[Sisukord](#)

Täidetakse säiliku kirjes lingina arhiivi pealkirjale ja arhivaali kirjes lingina säiliku pealkirjale.

I indikaator

0 kuvatakse märkus

1 märkust ei kuvata

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Allikas

8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad

|g seose kirjeldus (K)

|i kuvatav tekst (K)

|t pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

NÄITED

773 0# |iSäilik isikuarhiivist: |tMasing, Viktor, |gFond 117

773 0# |iSäilik kollektsioonist: |tManuskriptide kogu, |gFond 1 (kohaviida tähis Mscr)

Kui käsikirjaline säilik sisaldab trükiseid, fotosid, eksliibriseid, mida peetakse vajalikuks avada, tuleb neile teha eraldi bibliokirje. Sellele ei tehta eraldi eksemplarikirjet, vaid lingitakse säiliku eksemplari kirje juurde.

245 10 |a[Eksliibris Olga Višnevskajale]|h[Piltteavik] /|cUdo Ivask

773 0# |iEksliibris kohaviidaga F 33, n.1,s.32 on l. 7 säilikus: |tUdo Ivaski
joonistatud eksliibrised

773 0# |iRaamat kohaviidaga F 71,s.41 asub säilikus: |tMaterjale taani
murretest ja murdekirjandusest õpingute ajast Kopenhaagenis jm

773 0# |iFoto albumist: |tMasingute perekonna külalisalbum. 1990, |gF 117,
s.24

774 LINK - TERVIKULT OSALE (SISALDAB) (K)**Sisukord**

Kasutatakse säiliku kirjes kui see sisaldab materjale, millele on tehtud eraldi arhivaali bibliokirje.

I indikaator

- 0 kuvatakse märkus
- 1 märkust ei kuvata

II indikaator

- # kuvatekst kataloogis: Sisaldab
- 8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad

- |a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)
- |c täpsustus (MK) (kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)
- |d ilmumisandmed (MK)
- |g seose kirjeldus (K)
- |i kuvatav tekst (K)
- |t pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |z ISBN (K)

NÄITED

- 100 1# |aKrebs, Johann Philipp, |d1771-1850
- 245 10 |a10 kirja Karl Morgensternile
- 774 0# |iL. 30 säilikus kohaviidaga F 3,Mrg CCCXLII,kd.14,l.15-32
lito: |aLotichius, Ernst. |tDr. J. Ph. Krebs. |d[S.I.], [18--]

856 ELEKTROONILINE ASUKOHT JA JUURDEPÄÄS (K)**Sisukord****I indikaator** juurdepääsumeetod

- # informatsioon puudub
- 4 HTTP

II indikaator

- # informatsioon puudub ; digiarhiivide materjalid (DIGAR, DEA, EEVA, TÜR-i digiarhiiv DSpace jt.)
- 0 kirje on võrguväljaande kohta (kasutada võrguteaviku kirjes)
- 1 kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on ilmunud ka võrguväljaandena (kasutada trükitud raamatu, CD-ROMi jms. kirjes)
- 2 - kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on veebis kättesaadav mingi

seotud asukoha kaudu (kirjastuse või organisatsiooni koduleht), dokumendi konkreetne asukoht täpsustamata ;

- väljal 856 esitatud asukoht on seotud kirjeldatud teavikuga (Artiklikirjed andmebaasis ISE)

Alamväljad

|z märkus elektronkataloogis (K) **Kasuta** [Veebilinkide sõnastused](#)

|u URL-aadress (K)

|x kasutajale varjatud märkus (K)

NB! Alamväljade |z ja |u järjekord kirjes ei ole oluline

NÄITED

Digiarhiivis – indikaatorid 4#

856 4# |u<http://hdl.handle.net/10062/14328> |zTÄISTEKST

Raamatukogu kodulehel olevad arhiivinimistud – indikaatorid 41

856 41 |uhttp://www.utlib.ee/ee/kataloogid/nimistud/masing_nimistu.pdf
|zARHIIVINIMISTU

9XX INFO KIRJELDAJA KOHTA (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|e eelkirje tegija

|k kiirkirje tegija

|m märksõnastaja

|p kirje parandaja

|t täiskirje tegija

Alati lisada kirje loomise/muutmise aeg kuu täpsusega: AAAA-KK. Kirje muutmisel näidata alati ära, millist välja muudeti, milline väli lisati ja milline väli kustutati.

NÄITED

950 ## |kRBK katrin 2014-06 |tRBK leili 2014-07 |pNAO sirje 2014-08
(655,+600,-610)

951 ## |tyesoc triinu 2014-12

977 ## |kKMO kaie 2014-12 |tKMO kaie 2015-01

Vt. [Ühiste kirjete kasutamise kord](#)

LISA 1. KIRJENÄITED[Sisukord](#)**Näide 1. ARHIIV (VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA)**[Sisukord](#)

KEEL	est	KAT PÄEV	11.09.2007	KIRJE LIIK	---
SKIP	0	BIB TASE	g	RIIK	er
ASUKOHT	yy	LAAD	h		

Leader #####npca a22##### 4500
006 m | d |
007 cr |n|||||
008 110907i19381958er | est|c
040 ## ErTUR|best|cErTUR
041 0# est|aeng
245 00 Kesa, Karl. Isikuarhiiv
260 ## |c1938-1958
300 ## 52 säilikut
351 ## |cArhiiv
505 0# I Karl Kesa ajakirjanduslik ja kirjastustegevus paguluses Saksamaal, s. 1-21 ; II Muud eestlaste varasema pagulasperioodi väljaanded ja kirjutised, s. 22-50 ; III Varia, s. 51-52.
520 ## |bK. Kesa toimetamisel eesti põgenikelaagrites Saksamaal väljaantud ringkirjalised teated "Sõnumid Briti tsooni eestlastele", "Sõnumite" erikorrespondentide informatsiooniline materjal maailmauudistest. Eesti rahvusgrupi häälekandja Saksamaal "Kauge Kodu" ja "Kauge Kodu Päevauudised" 1945.-1947. a. numbrid. Luulevalimiku "Sinikangas"(koost. K. Kesa, 1948) käsikiri ja koostamise materjalid. K. Kesale saadetud erinevate eesti autorite luuletused ja luuletuste ära kirjad. Kalju Ahvena jt autorite luuletused O. Webermanni paranduste ja märkmetega. Eesti-inglise päritolu tõlkija W. K. Matthews 1940. a. Tallinnas ilmuma pidanud "Poets of renaissance Estonia: a critical anthology " mittetäielik käsikiri "Phases of Estonian poetry" [1939]. Geislingenis jt eesti põgenikelaagrites Saksamaal väljaantud õppe- ja kasvatustöö materjalid. Eesti pagulaste (Saksamaal) memorandum USA presidendile ja Suurbritannia peaministrile [1946 või hiljem] jm püstitatud.

546 ## Eesti ja inglise keeles
545 ## Kesa, Karl, 1902-1960, ajakirjanik, kirjastaja, Tartu Ülikooli üliõpilane 1921-26
541 ## Arhiivipärand jõudis Tartu Ülikooli Raamatukogusse 1995. a. Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis materjalidega Stockholmist

500 ## Isikuarhiiv korrastatud 2007. a., koostatud nimistu
600 14 Kesa, Karl,|d1902-1960
650 #9 haridus
650 #9 väliseesti
650 #9 pagulased
650 #9 ajakirjandus
650 #9 kirjastamine
650 #9 luule
650 #9 eesti
650 #9 poliitika
655 #9 käsikirjad
655 #9 pistrükised
655 #9 isikuarhiivid
610 24 Eesti Teaduslik Selts Rootsis,|eannetaja
700 1# Kesa, Karl,|d1902-1960,|earhiivimoodustaja
700 1# Ahven, Kalju,|d1921-1946
700 1# Matthews, William,|d1905-,|etõlkija
856 41 |zARHIIVINIMISTU|u<https://dspace.ut.ee/handle/10062/46336>

Näide 2. SÄILIK**Sisukord**

KEEL	ger	KAT PÄEV	31.08.2010	KIRJE LIIK	---
SKIP	0	BIB TASE	d	RIIK	vp
ASUKOHT	yy	LAAD	h		

Leader #####ntdaa22##### 4500
 008 100831i17921806vp ||||| ||||| 0|ger c
 040 ## ErTUR|best|cErTUR
 245 00 Briefe von Gelehrten etc. an Karl Morgenstern.|n[Bd.2]
 246 10 Briefe an Karl Morgenstern.|nBd.2
 246 13 Kirjad Karl Morgensternile.|nKd.2
 260 ## [Var.l.],|c1792-1806
 300 ## 243 l.
 351 ## |cSäilik
 490 0# Kirjavahetus. Morgenstern, Johann Karl Simon. Kirjad Karl
 Morgensternile
 500 ## Kirjutatud käsitsi
 546 ## Saksa keeles
 500 ## 101 kirja 19-lt erinevalt, peamiselt saksa korrespondendilt. Sisaldab ka
 3 H. K. A. Eichstädti kirja G. B. Jäschele.
 500 ## Puuduvad l. 8-10, seega algselt köitesse kuulunud 2 kirja: Schiller, Fr.
 Kiri K. Morgensternile. 9.07.1795, Jena; Kant, I. Kiri K. Morgensternile.
 14.08.1795, Königsberg
 545 ## Morgenstern, Johann Karl Simon, 1770-1852, klassikaline filoloog, Tartu
 ülikooli professor, ülikooli raamatukogu esimene direktor
 653 #9 18. saj.
 653 #9 19. saj.
 650 #9 saksa
 651 #9 Saksamaa
 655 #9 kirjad
 700 1# Morgenstern, Karl,|d1770-1852,|eadressaat
 740 0# Morgenstern, Johann Karl Simon. Isikuarhiiv
 773 0# |iSäilik isikuarhiivist:|tMorgenstern, Johann Karl Simon,|gFond 3
 911 ## |iMorgenstern

Näide 3. SÄILIK**Sisukord**

KEEL	rus	KAT PÄEV	04.07.2008	KIRJE LIIK	---
SKIP	0	BIB TASE	d	RIIK	er
ASUKOHT	yy	LAAD	h		

Leader #####ntda a22##### 4500
 008 080704s1961 er 000 0 rus d
 040 ## ErTUR|best|cErTUR
 100 1# Мазинг, Виктор,|d1925-2001
 245 10 Развитие некоторых теоретических проблем в эстонской геоботанике
 :|вдоклад, прочитанный 5 марта 1961 г. в лаборатории
 теоретической геоботаники Ботанического ин-та им. В. Л. Комарова
 АН СССР /|сВ. В. Мазинг, Х. Х. Трасс
 260 ## |c1961
 300 ## 22 l.
 351 ## |cSäilik
 500 ## Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
 546 ## Vene keeles
 520 ## |bL.22: A. Nitsenko retsensioon
 581 ## Ботанический журнал, 1963, т.48, №4, с.473-485
 650 #9 bioloogia
 650 #9 geobotaanika
 655 #9 ettekanded
 700 1# Трасс, Ханс,|d1928-
 773 0# |iSäilik isikuarhiivist:|tMasing,Viktor,|gFond 117
 911 ## |iMasing

Näide 4. ARHIVAAL (VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA)**Sisukord**

KEEL	ger	KAT PÄEV	20.04.2006	KIRJE LIIK	---
SKIP	0	BIB TASE	h	RIIK	gw
ASUKOHT	yy	LAAD	h		

Leader #####ntda a22##### 4500
006 m | d |
007 cr |n|||||
008 060420e18060831gw |||| | ||||| 0|ger c
040 ## ErTUR|best|cErTUR
100 1# Schütz, Christian Gottfried,|d1747-1832
245 10 Kiri Karl Morgensternile /|cChristian Gottfried Schütz
260 ## Halle,|c31. aug. 1806
300 ## 2 l. (4 lk.) ;|c23,4 x 18,2 cm
351 ## |cArhivaal
490 0# Kirjavahetus. Morgenstern, Johann Karl Simon. Kirjad Karl
Morgensternile
500 ## Kirjutatud käsitsi. - Punane lakkpitser
546 ## Saksa keeles
545 ## Schütz, Christian Gottfried, 1747-1832, saksa klassikaline filoloog, Jena
ülikooli professor
545 ## Morgenstern, Johann Karl Simon, 1770-1852, klassikaline filoloog, Tartu
ülikooli professor, ülikooli raamatukogu esimene direktor
530 ## Kättesaadav ka digiteerituna
653 #9 19. saj.
650 #9 saksa
650 #9 filoloogid
651 #9 Saksamaa
655 #9 kirjad
700 1# Morgenstern, Karl,|d1770-1852,|leadressaat
773 0# |iKiri säilikust: |tBriefe von Gelehrten etc. an Karl Morgenstern.
[Bd.2],|gF 3,Mrg CCCXLII,kd.2
856 4# |zTÄISTEKS
|uhttp://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/10062/4663/1/schutz_31_08
_1806.pdf
911 ## |iMorgenstern